

בס"ד כז' תשרי ה'תשע"ג	הדלקת נרות - 16: 52
	צאת השבת - 17: 42
	רבנו תם - 18: 21

**שנה שלוש עשרה - עלון מס' 641**  
 @ "מברכין החודש", לא אומרים "צדקתך".  
 @ ר"ת חשון יחול בימים שלישי ורביעי הבעלי"ט.  
 יחדשהו הקב"ה, לששון ולשמחה, לישועה ולנחמה,  
 לפרנסה טובה לבשורות טובות ולגשמים בעיתם, אמן.



# אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל  
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.



כפס"ד: "בזה אכר"  
 (ישעיה מבי)

## פרשת בראשית בסימנא טבא

ביום חמישי ב' חשון  
 חוזרים לומר תחנון

**מעייני הפרשה:**  
 < סדר בריאת העולם - "יהי אור".  
 < יצירת האדם - נזר הבריאה.  
 < באה שבת באה מנוחה.  
 < יצירת ה"עזר כנגדו".  
 < חטא אכילת הפרי ועונשו.  
 < ריב קין והבל - ראשיתו קנאה ואח"כ שנאה ובסופו רצח.  
 < ראשיתם של יושבי אוהל ומקנה תופשי כינור ועוגב.  
 < תקופת למך וחונך.  
 < "האכזבה" - "כי נחמתי כי עשיתים".

**מעייני הפרשה:**  
 < סדר בריאת העולם - "יהי אור".  
 < יצירת האדם - נזר הבריאה.  
 < באה שבת באה מנוחה.  
 < יצירת ה"עזר כנגדו".  
 < חטא אכילת הפרי ועונשו.  
 < ריב קין והבל - ראשיתו קנאה ואח"כ שנאה ובסופו רצח.  
 < ראשיתם של יושבי אוהל ומקנה תופשי כינור ועוגב.  
 < תקופת למך וחונך.  
 < "האכזבה" - "כי נחמתי כי עשיתים".

**"ל'א טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו"**  
 חז"ל אמרו על הפסוק: והנה טוב מאד (א', ל"א) טוב - זה החיים. ועוד אמרו בגמרא (נדרים ס"ד): מי שאין לו בניים חשוב כמת, זהו שאמר: לא טוב - היות שאין לו חיים וחשוב כמת. כשהאדם לבדו - ואין לו בניים. הילכך, אעשה לו עזר כנגדו - עזר = אותיות: זרע, כלומר תולדות, היינו בניים.  
**"ל'עשה אדם"** (א-כז)  
 אף על פי שלא סייעהו ביצירתו לא נמנע הכתוב מללמד דרך ארץ ומדת ענוה שיהא הגדול נמלך ונוטל רשות מן הקטן. (רש"י). בכך מסתבר מאמר חכמינו: "כל המתגאה כאילו עובד עבודה זרה" (סוטה ד) - שהרי אם הוא מתגאה הריהו מוכיח בכך שלפי שיטתו אין פירושו של "נעשה", שה' יתברך הראה דרך של עניויות, שהגדול ישאל לדעת הקטן; ואם כן משמע שהוא מפרש את "נעשה" כפשוטו, כלומר, שישנן חלילה שתי רשויות, וממילא הרי הוא עובד עבודה זרה.... (פרשת דרכים).

**"בראשית" (א' א')**  
**בראשית** - אותיות: ראש בי"ת. נראה לרמוז על פי מה שכתוב בזוהר, שבאו כל האותיות לפני הקב"ה וכל אות טענה שבה יברא העולם. עד שבאה אות ב' וטענה טענתה והסכים הקב"ה עמה לברוא את העולם באות בי"ת. ובא הרמז בתיבה בראשית - רא"ש בי"ת, לרמוז להסכמת הקב"ה שאות ב' תהיה בראש התורה. (אור משה)

**"הוא יסופך ראש ואתה תשופנו עקב"** (ג,טו).  
 יצר הרע לוכד את האדם על-ידי שהוא מפתה אותו להיות 'ראש'. הוא משריש בליבו גאוה והתנשאות. העצה לזה היא "ואתה תשופנו עקב" להכריע אותו על-ידי "העקב" - מידת הענוה.  
**"יירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד"**  
 תיבות "טוב מאד" רומזות לנו על תכלית מעשה בראשית: "מאד" = אותיות "אדם" הופעת האדם הטוב שדרכו מתגלה טוב ה' בעולמו. זוהי תכלית הבריאה. ואכן חז"ל מגדירים את הצדיק "ואין טוב אלא צדיק" שנאמר (ישעיהו ג) "אמרו צדיק כי טוב" (חגיגה יב). ועל התורה נאמר: אין טוב אלא תורה שנאמר (משלי ד) "כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזובו"

**"בראשית ברא אלוקים את השמיים ואת הארץ"**  
 לפי קריאה פשוטה מבינים שה' ברא קודם את השמיים ואת הארץ, אך לפי העומק שבפסוק מבינים ש... את, אלו האותיות א-ת שנוצרו ראשונות, ועל ידי דיבור נברא העולם, שנאמר: "ברוך שאמר והיה העולם", ומכאן ניתן להבין שנוצרו האותיות קודם ואחר כך נברא כל העולם.  
**"ויהי ערב ויהי בקר יום אחד"** (א' ה')  
 הטעם שאמר יום אחד, ולא אמר יום ראשון כמו שאמר בשאר ששת ימי הבריאה - יום שני, יום שלישי וכו'. אפשר לומר, שבא ללמדנו שהיום יש בו מעת לעת, ולא לטעות שהלילה נחשב לבד והיום נחשב לבד, אלא שניהם יום אחד. ואחר שאמר לנו את זה ביום ראשון, לא חש לומר בשאר הימים שני שלישי וכו'. (נפש חיה)

**פינת הניבים והפתגמים**  
**החזיר עטרה לישנה** = השיב את הדבר למצבו המקובל הקודם.  
**דוגמה:** הרב הגאון עובדיה יוסף שליט"א הקים את ש"ס כדי להחזיר עטרה לישנה.  
**מקור:** למה נקרא ש"ס אגשי כנסת גדולה - שהחזירו עטרה לישנה [מסכת יומא דף סט, עמוד ב']. (ניבונכו)

**"ומעין הדעת טוב ורע לא האכל ממנו"**  
 יש דעה בגמרא שעץ הדעת היה עץ התאנה, ומרומז בגימטריה: ת-יו א-לף נ-ון ה-א - תאנה (במילוי אותיות) = 639, עץ הדעת = 639.  
**"את שני המאורות הגדולים"** (א' ט"ז)  
 את שני המאורות הגדולים - ר"ת: האשה. לרמוז שהאשה מחוייבת להדליק שני נרות בערב שבת קודש, והם נקראים מאורות גדולים על שם גודל השכר המגיע לנו מהם. (עץ החיים)

**מכות ואיחול'ים לפייס לוי'תן** הרב ש"כמיה ורבקה דוידי הי"ו בהגיע בנכם עובדיה-יוסף נ"י למוצאות. יהי רצון שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בלימודיו ובכל דרכיו ויזכה לאריכות ימים וחיים טובים ומאושרים, ותרוו נחת ושלווה ממנו ומכל יוצאי חלציהם. וברכה והצלחה לשמואל וביבי דוידי הי"ו וליהודה וכני יעקובי הי"ו

**הסירו מכשול מדרך עמי!**  
 העלון טעון גניזה במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.

**בניד כשתילי זתים - חינוך**

מלמדים ילד קרוא וכתוב משום שזה נחוץ. לילד נחוץ גם לדעת שהוא בעל תכלית. כדי להשיג זאת, הוא צריך לדעת שיש בורא לעולם עם חוכמה ומטרה - שיצר כל בן אדם, ובהכרח נותן תכלית לכולם. יתכן שהדברים יראו פשטניים מדי למי שיש לו ניסיון מועט בגידול ילדים - אבל הם באמת פשוטים! ילדים, כמו כל בני האדם, צריכים להרגיש שבאמת יש לחיים משמעות. קשה להאמין בכנות שהחיים הם בעלי משמעות, לכן "אלוקים" אינו שאלה שצריך להשאיר לילדים כדי שיחליטו בעצמם; לא יותר משנמסור בידיהם את ההחלטה אם להעניק להם השכלה או לא. אם הורה ישאיר את ילדו חסר חינוך עד לזמן שהוא יוכל להחליט כמה הוא רוצה ללמוד ובאיזה נושא, זה בוודאי יחשב לפשע ולפגיעה משמעותית בהתפתחותו של הילד. כך גם להשאיר את האלוקים מחוץ לעולמו של הילד. כדי להעניק לילדך תחושת תכליתיות אמיתית, הענק לו את מושג האלוקים.

בעלי הרמוז אמרו: שחיי האדם על אדמות כולם רמוזים בחומש "בראשית".  
**בראשית-נח:** בהתחלה נח לו, הכל מטפלים בו באהבה וברוב חיבה, אפילו מלכך סולחים לו מרוב אהבה, הוא דומה למלך.  
**לך לך:** מתחיל ללכת כמה טוב לו כמה הוריו שמחים כאשר מתחיל לעשות את צעדיו הראשונים.  
**ורא:** מתחיל לראות ולהתעניין בכל, ושואל כל הזמן, מה זה? מה זה? והוריו נהנים מזה.  
**חיי שרה:** הוא מתבגר ומתחתן וקול ששון וקול שמחה נשמעים במעונו.  
**תולדות:** מתחיל להוליד ילדים.  
**יוצא:** יוצא לחפש לו פרנסה לפרנס את משפחתו.  
**וישלה:** מתחיל לחתן בניו ובנותיו ולשלוח אותם מבתו.  
**יושב:** יושב בביתו בשלוה, ביקש יעקב לשבת בשלוה.  
**מקץ:** בא הקץ, הזיקנה, מתחיל לחשוב על הסוף.  
**ויגש:** מתחיל ל התקרב אל ה', ויגש לשון קירבה.  
**ויחי:** הגיע עת פקודתו, ואשרי מי שכתב עליו ויחי בפטירתו כי ידוע שצדיקים שפתותיהם מדובבות בקבר ואורם אינו כבה לעולם. (מאמרי חן).

**ברכה והצלחה ופרנסה טובה**  
**אליהו ולאה לכלרי הי"ו**  
 שתרמו לסעודה הרביעית בלויין.  
 זכות השיעור בלויין של מרן  
 הרה"ג **עובדיה יוסף שליט"א**  
 שיוכו בבריאות ופרנסה טובה, אריכות  
 ימים ושנים. זיווג הגון עוד השנה לחן בת  
 לאה, גיא בן לאה, ונוי בן לאה.  
 ולהבדיל לעיני בנימיני נג'אתי בן שרה ז"ל

**ברכה והצלחה**  
**לדני והמי יצחק פור**  
 שיוכו בבריאות  
 ובפרנסה טובה,  
 אריכות ימים ושנים  
 ה' ישלם שכרם וימלא  
 משאלות ליבם לטובה,  
 וברכה לכל ילדיהם  
 שיצליחו בלימודיהם  
 ובכל מעשי ידיהם.

רפואה שלימה  
**חי-ראובן שלימי**  
 בן **דבורה הי"ו**  
 הקב"ה ישלח  
 מזור ומרפא  
 לרמ"ח אבריו  
 ושס"ה גידיו.  
 שיחזור לאיתנו  
 ויזכה לשנים  
 רבות וטובות.

**ברכה והצלחה**  
**ליעקב שרביט**  
 בן קלרה הי"ו  
 הקב"ה ישלח לו  
 רפואה שלימה  
 ופרנסה טובה.  
 וברכה לכל ילדיו  
 שיצליחו בלימודיהם  
 ובכל מעשי ידיהם.

**בית הכנסת**  
**"אוהל משה"**  
 ברח' הנשר ביבנה,  
 מזמין את הציבור  
 לתפילת ערבית  
**בשעה 19:30**  
 ולאחר מכן  
 שיעור ומוסר

**שיעור התורה הגדול בתבל**  
 ארגון "אברהם יגל" משדר בלויין  
**בכל מוצאי שבת** את שיעורו של מרן  
 הרה"ג **עובדיה יוסף שליט"א**  
 בבית הכנסת "**אוהל מועד**"  
**בשעה 20:30**  
 השיעור יוקרן על גבי **מסך ענק**  
 בע"ה תתקיים גם **סעודה רביעית**,  
 בחסות "בית הלחם" בהנהלת אבי מוסאי.

רפואה שלימה  
**לאליהו ביטון**  
 בן רחל הי"ו  
 הקב"ה ישלח מזור  
 ומרפא לרמ"ח  
 אבריו ושס"ה גידיו.  
 שיחזור לאיתנו  
 ויזכה לשנים רבות  
 טובות ונעימות וירוה  
 נחת מיוצאי חלציו

רפואה שלימה  
**לדנה עמר**  
 בת אמה מנב"ת  
 הקב"ה ישלח לה  
 החלמה מהירה  
 לרנ"ב אבריה  
 ושס"ה גידיה,  
**שתזכה לזיווג הגון**  
**משורש נשמתה**  
**הטהורה.**

**ברכה והצלחה**  
**לכ"ט בת חנה**  
 ילדיר בן כרמלה  
 שיוכו בבריאות  
 ובפרנסה טובה,  
 אריכות ימים  
 ושנים. ויזכו  
 עוד השנה לפריון  
**לזרע קודש**  
**בר קיימא.**

**בית הכנסת**  
**האשכנזי**  
 ברח' הדרור ביבנה,  
 מזמין את הציבור  
 לתפילת ערבית  
**בשעה 19:00**  
 ולאחר מכן  
 שיעור בדף היומי

**בריאות והחלמה איתנה:**  
 ציון נאמן בן מרים הי"ו  
 משה נאמן בן מרים הי"ו  
 ראובן אמונה בן גולי הי"ו  
 מרדכי יעקובי בן צימורה הי"ו  
 אברהם נאמן בן מרים הי"ו  
 ישראל פרג'י רפאל בן מרים הי"ו  
 יוסף חיים גאלי בן ג'מו הי"ו  
 באבאי באבאי בן מורודי הי"ו  
 זהבה בת מרים מנב"ת  
 לכל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.

לעיני הצנועה והכשרה  
**רבקה עמרני**  
 בת אלעזר ז"ל  
 ביום חמישי ב' חשוון  
 פקידת שנתה.

רפואה שלימה **לדדיה**  
 בת זויה סויה מנב"ת  
 הקב"ה ישלח לה החלמה  
 מהירה לרנ"ב אבריה ושס"ה  
 גידיה, **ותזכה לזיווג הגון.**

לעיני הענו והישר  
**סעדיה נהרי**  
 בן סליימן ז"ל  
 ביום ראשון כח' תשרי  
 פקידת שנתו

**אנף טוב ואיחולים לפסיים**  
 לאלעד ומירי מוסאי הי"ו  
 להולדת הבן נ"י  
 יה"ר שיעלה במעלות התורה  
 והיראה ויצליח בכל דרכיו  
 ומעשיו, שיתברך בכל מילי  
 דמיטב ברוחניות ובגשמיות.  
 וברכה והצלחה ונחת לידידנו  
**יצחק טובה מוסאי הי"ו**  
 ולאחרון **רבקה ישראל הי"ו**  
 שתרו נחת מכל יוצאי חלציהם

**שבת שלום ומבורך**

**לעילוי נשמות:**

דוד יעקובי בן נאזי ומשיח ז"ל  
 סולטנה באבאי בת שמחה ז"ל  
 מרים לאלזרי בת ביבי ז"ל  
 סעדה סויה בת איזה ז"ל  
 עטייה בן חנה חג'אג' ז"ל  
 שהי דוידזדה בת פרי ז"ל  
 נורית דוידזדה בת שהי ז"ל

כלאפו (פאפו) חסן בן אליהו וכריה ז"ל  
 עזרא נסימי בן פרי ויצחק ז"ל  
 יצחק בנאי בן לאה ז"ל  
 רחמים (בבאי) יצחק-פור בן מרים ז"ל  
 משאלה (במון) גולגוליאן בן חתון ז"ל  
 שמעון שלומי ז"ל בן מרים שתחיה  
 אליעזר ביטון בן רחל ז"ל

לע"נ **מרדכי לארי ז"ל**  
 בן שלמה ושרה הי"ו  
 נלב"ע י"ד טבת תשנ"א ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ **בבאי מוסאי** בן אברהם וזליכה ז"ל  
 נלב"ע ערב שבת קודש פרשת יתרו  
 כ' שבט תשנ"ו ת.נ.צ.ב.ה.

## "אל תקרי הליכות אלא הלכות"

### דיני משיב הרוח ומוריד הגשם

א. בחורף אומרים משיב הרוח ומוריד הגשם, ומתחילין במוסף של שמיני עצרת. שליח הציבור מכריז מקודם משיב הרוח ומוריד הגשם, ואם לא הכריז אין אומרים אותו בתפלת המוסף שבלחש.

ב. חולה שמתפלל ביחידות בבית וכן בני הכפרים שאין להם מניין, ימתינו בתפלת מוסף עד השעה שבדאי התפללו בעיירות מוסף ואז יתפללו גם המה מוסף ויאמרוהו. ואומרים אותו עד מוסף יום א' של פסח, דהיינו שהציבור גם השליח צבור אומרים אותו עוד בתפלת הלחש. ובחזרת תפלת השליח צבור פוסק מלאמרו, ושוב גם הציבור אין אומרים במנחה כיון שכבר שמעו מהשליח צבור שפסק מלאמרו.

ג. מי שמתפלל ביחידות, יקדים להתפלל אז תפילת המוסף בכדי שעדיין לא פסק השליח צבור מלאמרו בעיירות, כי מי שהוא מתפלל לאחר שכבר פסק השליח צבור לאמרו במוסף אינו אומר עוד. יש מקומות שאומרים בקיץ משיב הרוח ומוריד הטל, ויכריז כן השמש קודם מוסף יום ראשון של פסח, ואז מתחילין לומר כן גם בלחש במוסף ופוסקין מלומר מוריד הגשם.

ד. טעה ולא אמר משיב הרוח ומוריד הגשם, אם נזכר קודם שאמר הברכה מחיה המתים אומר במקום שנזכר רק שלא יהא באמצע ענין, כגון אם נזכר לאחר שאמר ומקיים אמונתו אומר גם כן לישני עפר ואומר משיב הרוח, מי כמוך. ואם רוצה יכול לומר לגמרי "משיב הרוח ומוריד הגשם מכלכל חיים". אבל אם לא נזכר עד לאחר שסיים הברכה מחיה המתים, צריך לחזור לראש תפלת שמונה עשרה (ולא סגי שיתחיל אתה גבור, כי ג' ברכות הראשונות כחאד חשיבי לענין זה, שאם סיים הברכה שלא כהוגן צריך לחזור לראש התפלה). טעה במעריב של פסח או בשחרית או במוסף ולא אמרו, אין צריך לחזור.

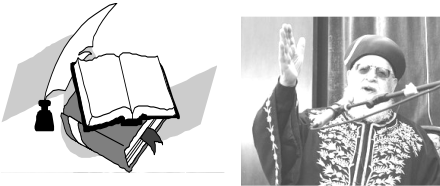
ה. במקומות שאומרים בקיץ משיב הרוח ומוריד הטל, אם טעה ואמר כן גם בחורף, אם לא נזכר עד לאחר שאמר ברוך אתה ה', גומר הברכה מחיה המתים, ואין צריך לחזור בשביל הזכרת גשם, כיון שכבר זכר טל, ואך אם נזכר מקודם שאמר את השם, אומר במקום דסלקא ענינא מוריד הגשם.

ו. אם טעה בקיץ ואמר משיב הרוח ומוריד הגשם, אם נזכר קודם שאמר הברכה מחיה המתים, חוזר ומתחיל אתה גבור וכו' (ואין זאת מדין חזרה, אלא כדי שתהא הברכה ניכרת שאינו אומר בה משיב הרוח ומוריד הגשם), אבל אם לא נזכר עד לאחר שסיים מחיה המתים חוזר לראש התפלה. אם לא אמר רק משיב הרוח ולא אמר מוריד הגשם, אינו מויק כלל וצרת ואמרו, אין צריך לחזור לראש.

ז. אם טעה ולא אמר טל ומטר, אם נזכר קודם שסיים הברכה מברך השנים, אומר שם ותן טל ומטר לברכה על פני האדמה ושבוענו... וחותרם כראוי, ואם לא נזכר עד לאחר שחתם הברכה מתפלל להלן. ובתוך ברכת שמע קולנו, אחר ריקם אל תשיבנו, אומר ותן טל ומטר לברכה כי אתה שומע וכו'.

ואפילו אם לא נזכר אז רק אחר שאמר ברוך אתה, כל שלא אמר עדיין את השם, יכול לומר ותן טל ומטר לברכה כי אתה שומע. אבל אם לא נזכר עד לאחר שסיים הברכה שומע תפלה, חוזר ומתחיל ברוך עלינו, ואם לא נזכר עד לאחר שאמר את הפסוק יהיו לרצון וגוי, חוזר לראש התפלה.

ח. טעה בקיץ ואמר טל ומטר, חוזר ומתחיל ברוך עלינו, ואם לא נזכר עד לאחר שאמר את הפסוק יהיו לרצון השני, חוזר לראש התפלה.



### "מכל מלמד" השכלתי..."

#### "בראשית ברא אלקים את השמיים ואת הארץ"

א. בְּרֵאשִׁית = על האדם, בראש וראשונה - להאמין כי הוא יתברך, בְּרָא אֱלֹקִים, אֵת הַשָּׁמַיִם, וְאֵת הָאָרֶץ - היחיד שברא יש מאין. כמו כן יש בורא ומנהיג לעולם ואין הדברים מתנהלים, חלילה, מעצמם. ורק אם נתחזקה אצלו האמונה בלב ונפש, אזי ניתן לו הרשות לחקור ולהתעמק עד שיבין זאת מצד השכל.

ב. בְּרֵאשִׁית = בראשית דרכו החדשה של האדם, ירגיש עצמו שהוא בְּרָא = בחוץ (בארמית), כי מרוב עוונותיו התרחק מהקב"ה ונמצא מיחוץ לתחום. אבל אז מבקש רחמי הַשָּׁמַיִם, הולך ושואל מה עליו לעשות? אומרים לו: עשה מצוות כאן על הָאָרֶץ ותזכה לרחמי שמים וגם תזכה לראות "ויהי אור".

ג. בְּרֵאשִׁית, בְּרָא = האדם מבקש מהקב"ה שיזכהו "בבני" (בנים), חַיִּי (חיים=בריאות) וּמוֹזֵן (מזון = פרנסה), ושלושתם רמוזים כאן:

1. בְּנֵי = בנים. בְּרֵאשִׁית, בְּרָא, בראש וראשונה רוצה האדם: ברא = בן. כפי שלמדונו רבותינו: "ברא כרעא דאבוה".

2. חַיִּי = חיים ובריאות. בְּרֵאשִׁית, בְּרָא, קודם כל, דאג לבריאותך התקינה, שנאמר: "ונשמרתם לנפשותיכם", שהסוד לעבודת ה' = בריאות, כפי שאומר הרמב"ם (הלכות דעות, ד, א'): "היות הגוף בריא ושלם = מדרכי ה' הוא".

3. מוֹזֵן = מזון = פרנסה, בְּרֵאשִׁית, בְּרָא = לשון בר ותבואה.

ד. בְּרֵאשִׁית, בְּרָא אֱלֹקִים, אֵת הַשָּׁמַיִם... = אם האדם בראש וראשונה שם אל ליבו בראשית היום, כי הקב"ה הוא שברא את השמים והארץ, הרי שחש כל היום בפועל ממש, כי הארציות (הגשמיות), אינה אלא תהו ובהו.

ה. ידוע שלכל שבת יש "מאקאם" מיוחד לאותה שבת. (מאקאם = סולם נגינה הקובע את הצליל והאופי של השיר). והנה המקאם של שבת "בראשית" הינו "ראשטי" (סולם מגיורי מזרחי). בְּרֵאשִׁית = ראשית (אותיות ט' ות' מתחלפות בשפה זרה).

### רפואה אלטרנטיבית

#### בריאות ע"פ הרמב"ם

- כָּל זֵמַן שְׂאֵדָם מִתְעַמֵּל וְיִגַע הִרְבֵּה וְאֵינוּ שׁוֹבְעִים, וּמְעִיזוּ רַקִּים, אֵין חֲלִי בָּא עֲלֵיו וְכוּחֹו מִתְחַזֵּק, וְאִפְלוּ אֶכֶל מִאֲכֹלוֹת הַרְעִים; וְכָל מִי שֶׁהוּא יוֹשֵׁב לְבִטָּח וְאֵינוּ מִתְעַמֵּל, אוּ מִי שֶׁמְשַׁהֵה נְקִבּוֹ אוּ מִי שֶׁמְעִיז קִשְׁיִים, אִפְלוּ אֶכֶל מִאֲכֹלוֹת טוֹבִים וְשִׁמְר עֲצָמוֹ עַל פִּי הַרְפוּאָה, כָּל יָמָיו יִהְיוּ מְקַאֲוִבִים וְכוּחֹו תִּשָּׁשׁ. וְאֶכִּילָה גְּסָה לְגוּף כָּל אֶדָם כְּמוֹ שֶׁסִּמְנוֹת, וְהִיא עֵיקָר לְכָל חֲלָאִים.

- רַב הַחֲלָאִים תְּבָאִים עַל הָאָדָם, אֵינֵן אֲלָא מִפְּנֵי מִאֲכָלִים רַעִים, אוּ מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִמְּלֵא בִטָּנוֹ וְאוֹכֵל אֶכִּילָה גְּסָה, אִפְלוּ מִמִּאֲכָלִים טוֹבִים. הוּא שֶׁשְׁלֵמָה אוֹמֵר בְּחֻקְמָתוֹ, "שִׁמְר פִּי, וְלִשׁוֹנוֹ--שִׁמְר מִצְרוֹת, נִפְשׁוֹ" כְּלוֹמֵר שׁוֹמֵר פִּי מִמִּאֲכָל מִאֲכָל רַע אוּ מִלְּשׁוֹנֵי מְלַדְבֵּר אֲלָא בְּצַרְכֵּיו.

**קפאו תהומות**

לאורך חופה של מסרת'ה, עיר נמל לובית השוכנת לחוף הים התיכון, השתרעו מרבצי דגים לרוב, ורבים מתושבי העיר עסקו בדיג.

דייגי מסרת'ה הערבים הרבו להשתמש בחומרי נפץ כדי לקטול דגים ולצודם, למרות ששיטה זו היתה מנוגדת למקובל בעולם ואף לחוקי לוב עצמה. הדייגים היהודים לא הסכימו לנהוג בשיטה אכזרית זו, וסירבו זה עורר עליהם את חמתם של עמיתיהם המוסלמים למקצוע.

בין הדייגים היהודים הבולטים היה כלאפו דאבוש, שידע יותר מכולם את רזי תורת הדיג והכיר את המועדים המיוחדים שבהם שורצות להקות דגים במקומות השונים. בגלל שכלאפו סירב בתוקף להשתמש בחומרי נפץ, רצו הדייגים הערבים להיפטר ממנו בכל מחיר, ותיחבלו לשם כך תחבולות שונות.

יום אחד הזמינה חבורת דייגים ערבים את עמיתם היהודי לצאת עמם ללב ים, כאשר הם מבקשים ממנו לגלות להם שדות דיג שטרם נודעו. כלאפו, שלא היתה לו ספינה משל עצמו, הסכים להפליג עמם בתנאי שיתחלקו עמו בשלל הדגה שווה בשווה, והדייגים הערבים נתנו את הסכמתם לכך.

כאשר התרחקה הספינה למרחק של כארבעה קילומטרים מן החוף, הבחין כלאפו בלהקה גדולה של דגי פרושי - סוג משובח של דגי אמנון. מיד פרשו הדייגים את רשתם הגדולה, וכלאפו עצמו צלל למים כשהוא אוחז רשת מיוחדת בידו. בהיותו במצולות הבחין בדג ענקי המתרחק מהמקום במהירות, והחל לרדוף אחריו מבלי לשים לב לכך שהספינה הולכת ומתרחקת ממנו.

הודות לכושרו הרב ולרזיונות ידיו הצליח ללכוד את הדג ברשתו ועלה עמו על פני המים. אך כאשר הוציא את ראשו ובידו הרשת שבתוכה דג הנסחב במרחק מה ממנו, הבחין לחרדתו כי הספינה והשטים בה נעלמו מהאופק כלא היו. הוא הביט ימינה ושמאלה וליתר הצדדים ולא הצליח לראות דבר צף על פני גלי הים הכחולים.

כלאפו שחרר את הדג מידו והחל לשחות על גבי הגלים הסוערים. הוא היה מותש מהמרדף אחרי הדג וכוחו הלך ואזל. לאחר כשעה וחצי חש כי המאמץ האדיר מכריע אותו, והחל לאבד תקווה שיישארו בחיים.

כלאפו היה יהודי פשוט שאת המצוות שהכיר קיים כפי יכולתו. באותם רגעים נזכר בשירת הים, שאותה מזמרים בבית הכנסת בשבת שבה קוראים את פרשת 'בשלח'. מאז היותו נער המקשיב לשירת הים שבפי החזן, זכר כלאפו כי שירה זו, שאת משמעותה לא הבין, משמשת כסגולה נגד טביעה, וכי היא טובה להכנת שרו של ים.

עתה, כשנחשולי הים איימו להטביע אותו ואין סביבו נפש חיה שתבוא להצילו, נזכר לפתע במילים הקדושות של השירה כפי שנרשמו במוחו בתקופת נעוריו, והוא החל לחזור עליהן בפיו: "אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה', ויאמרו לאמור... כי גאה גאה סוס ורוכבו רמה בים".

הוא המשיך לחרוז את הפסוקים הללו עד שהגיע למילים: "ברוח אפיך נערמו מים, ניצבו כמו נד נזולים, קפאו תהומות בלב ים..." בשנייה שבה סיים את הפסוק האחרון חש שגופו המפרפר נוגע לפתע בגוף מוצק. הוא ראה כי הגיע לצוק בולט ושטוח באמצע המים הסוערים. כלאפו טיפס בשארית כוחותיו על השטח המוצק ומיד איבד את הכרתו. הוא לא זכר כמה זמן שכב מעולף תחת קרניה הלוהטות של השמש.

לא הרחק משם עבר על החוף סגן בצבא הבריטי, שהשקיף במשקפתו לעבר הים כדי לאתר איזו ספינה לפתע הבחין באיש שוכב על סלע בלב ים. הוא הזעיק את

אנשי משמר החופים ואלה הפליגו במהירות לעבר הצוק, חילצו את הדייג המעולף והביאו אותו לחוף מבטחים. באותה שבת הגיע כלאפו לבית הכנסת, עלה לתורה וברך ברכת "הגומל לחייבים טובות" בהודיה לאלוקים על הצלתו ממצולות ים. לאחר מכן סיפר לקהל המתפללים את סיפורו המופלא.

הדייגים היהודים ששמעו את סיפורו החליטו לתבוע את דייגי הספינה הערבים לדין, על כי נטשו את עמיתם בודד בלב ים ובכך רצו לגזור עליו מיתה. היה ברור להם כי הנתבעים הפקירו את עמיתם היהודי בכוונה תחילה ולא הושיטו לו עזרה בעת צרה משום שרצו להיפטר ממנו. בפסק הדין הטילו השופטים עונש מאסר על הדייגים הערבים וקנסו אותם בקנסות כבדים. כלאפו התרחק מעמיתיו הערבים, רכש בעזרת בני קהילתו סירת דייג לעצמו, ומאותו יום הקדוש ברוך הוא שלח ברכה מופלגת בכל מעשי ידיו.

**בספר חובות הלבבות** (שער היחוד פרק ו) הביאו מעשה במלך אחד, שקרא לאחד מחכמי היהודים, ואמר לו, "אני רוצה הוכחה שהשם יתברך הוא שברא ומנהיג את העולם", בקש החכם שהות של כמה ימים, וישב לכתוב שיר במליצה ובחרוזים לכבוד המלך, וכשהגיע זמן התיצבותו לפני המלך, עמד והגיש לפניו את השיר ערוך בטוב טעם ודעת. "תפוחי זהב במשכיות כסף, תוכו רצוף אהבה, דבר דבור על אפניו מעוטר בציצים ופרחים, והמלך משתאה לדעת מהיכן חכמה זו, ושאל להחכם: מי כתב שיר נפלא זה? ענהו החכם: כי בחדרו יש קוף שעשועים סגור בכלוב, למען ישתעשע עמו בזמן הפנאי העומד לרשותו, והנה באחד הימים שחל לנעול את הכלוב ויצא מביתו, יצא הקוף הזה וקיפץ וריקד, ושפך הדיו, ונכתב השיר הזה. עמד המלך ספק כועס, ספק נבוז, וגער בחכם, איך יתכן שקוף בלא דעת ותבונה יכתוב שיר כזה? וגם אם נאמר שנשפך דיו, כיצד נכתבו אותיות ומילים, בתים וחרוזים, הלא אין זה כי אם אדם שחשב ותכנן, כתב וסגנן וכו'".

ענהו החכם: זוהי התשובה לאדני המלך, כי אם יתכן שיברא עולם כזה נפלא, עם מערכות בעליונים וכתותונים, אלמלא הבורא העליון רם על כל רמים, שהוא ראשון והוא אחרון, ומבלעדיו אין אלקים, ומיד הודה המלך לדבריו. אין דבר שאינו מופיע בתורתנו הקדושה, האדם רק חייב להאמין בתורה, ובנותן התורה. לא די באמונה בהשם יתברך, אלא חיונית היא גם ההשתדלות בקיום המצוות. האדם חייב להאמין בהשם יתברך, בשכר ובעונש, אף על פי שאינו רואה אותם.

**חודש חשוון**

חשוון - הוא החודש השני בשנה, והשמיני למניין החודשים שמתחיל מניסן. חודש זה נקרא בשם "בול", כמו שנאמר (מלכים א' ו'): "ובשנה האחת עשרה בירח בול, הוא החודש השמיני, כלה הבית לכל דבריו ולכל משפטיו". ונקרא "בול" לפי שבחודש זה העשב בלה בשדה ובוללין לבהמה מהבית, כלומר: מערביים לה מרעה מן המספוא אשר בבית.

יש אומרים שהוא מלשון "בול", שבחודש זה מתחילה חרישה והזריעה.

יש אומרים מלשון "מבול", שבחודש זה יורדים על הרוב גשמים הרבה. ובמדרש אמרו, מפני שבחודש זה התחיל המבול, לכך נגזר עליו שיהא בו מטר וגשם למכביר. ונתקבל השם "חשוון" שעלה עם הגולים מבבל, שכך אמרו חז"ל: "שמות חודשים עלו מבבל".